

YAKIN İLİŐKİLERDE BAĞLANIM

BAĞLANIM

- İyi ya da kötü ilişkiyi sürdürme isteği ve partnere bağlanma duygularını içeren uzun süreli öznel yönelimlerdir (Rusbult, 1991; Rusbult ve Buunk, 1993).

BAĞLANIM MODELLERİ

- Bağlanım modelleri, ilişkilerin kurulması, sürdürülmesi ve sonlandırılmasını açıklamak amacıyla geliştirilmiştir.

BAĞLANIM MODELLERİ

- **Yatırım Modeli (Rusbult, 1980, 1983)**
 - İlişki doyumu
 - Seçeneklerin niteliğini değerlendirme
 - İlişkiye yapılan yatırımlar
-

BAĞLANIM MODELLERİ

- **Evlilik Sargınlığı Modeli (Levinger,1965,1991)**
 - İlişkinin çekiciliği
 - Seçeneklerin çekiciliği
 - Dışsal engeller

BAĞLANIM MODELLERİ

- **Üçlü Bağlanım Modeli (Johnson,1973,1991)**
 - Kişisel bağlanım (*Bu ilişkiyi sürdürmek istiyorum*)
 - Yapısal bağlanım (*Bu ilişkiyi sürdürmeliyim*)
 - Ahlaki bağlanım (*Bu ilişkiyi sürdürmek zorundayım*)
-

KARŞILIKLI BAĞIMLILIK KURAMI

(Thibaut ve Kelley, 1959)

- Etkileşim içindeki bireylerin eşin tercihleri, güdüleri ve davranışlarını temel alarak birbirlerinin deneyimlerine göre ya da birbirlerinin deneyimlerini etkileyerek davranma tarzı, aynı zamanda da davranma derecesi olarak tanımlanır.

- Bir başka ifadeyle, karşılıklı **bağımlılık** kuramı karşılıklı bağlanımın sonucunda davranış ve güdülerin çiftlerde nasıl şekillendiğini anlatmaktadır.
- Bağımlılık seviyesi, ilişkideki her iki kişinin kişisel olarak o ilişkiye ne kadar ihtiyacı olduğuyula ve kişinin o ilişki içinde olmaktadır mutluluğu ve huzuru ile ölçülür.

Bağlanımın karşılıklılığı;

- Çiftlerin her ikisinin de ilişkiye bağlanım düzeylerinin benzer ya da aynı olması anlamına gelmektedir.

Bağlanım karşılıklı olduğunda;

- Çiftler arasında güç dengesi gerçekleşir.
 - Güç dengesinin eşit olmaması, bir partnerin diğer partner tarafından sömürülmesine neden olur
- İlişkide güven gelişir.

KARŞILIKLI BAĞIMLILIK KURAMI

- Bu kurama göre yakın ilişkilerin belirleyicileri;
 - Ödül
 - Bedel
 - Kazanç
 - Karşılaştırma düzeyi
 - Seçenekler için karşılaştırma düzeyi

-
- Ödüller, ilişkide olunmasıyla elde edilmesi beklenen arzu edilen bir durumdur
 - Evlilikle birlikte maddi olanakların artması, sosyal çevrenin genişlemesi, ait olma, sevme sevilme gereksinimlerinin karşılanması.
-

-
- Bedeller, ödüllere ulaşmak için yapılmak durumunda kalınan fedakarlıklardır.
 - Özgürlüğün kısıtlanması, maddi manevi yükümlülüklerin artması
-

-
- Kazanç, ödül bedel farkıdır.
 - İlişkiye yönelik genel bir değerlendirmedir.
 - *Örnek: Özgürlüğüm kısıtlanıyor ama ilişkide kendimi daha güvende hissediyorum, bu da bana huzur veriyor.*
-

İLİŞKİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ (Thibaut ve Kelley, 1959)

- Karşılaştırma Düzeyi (KD)
 - Seçenekler için Karşılaştırma Düzeyi (KDseç)
-

Karşılaştırma Düzeyi (KD)

- Bireylerin ilişkilerinin çekiciliğini ya da ilişkilerinden doyum alma düzeylerini değerlendirirken kullandıkları standartlardır.
- Devam eden ilişkilerdeki doyum-doyumsuzluk boyutunun nötr noktasıdır. İlişkisel kazançlar ve ilişkinin niteliği bu nötr nokta temel alınarak değerlendirilmektedir.

Karşılaştırma Düzeyi (KD)

- KD ilişkiden elde edilen genel kazançların (ödül-bedel= kazanç), kişinin hakettiğine inandığı kazançları geçip geçmediğinin ölçümüdür.

Seçenekler için Karşılaştırma Düzeyi (KDse)

- Bireylerin ilişkiyi sürdürüp sürdürmeyeceklerine karar verirken kullandıkları standartlardır.
- KDse bireyin devam eden ilişkisi dışında, ulaşılabilir uygun seçenekler için kabul edebileceği en düşük kazanç ya da doyum düzeyidir.

Seçenekler için Karşılaştırma Düzeyi (KDse)

- Mevcut ilişki­den elde edilen kazançlar, olası diğer ilişkilerin kazançlarından yüksek olarak değerlendirilirse ilişki sürdürülür.
- Buna karşılık, mevcut ilişki­den elde edilen kazançlar, seçenekler için karşılaştırma düzeyinin altına düşerse, ilişki bitirilir ya da değer­ştirme tercih edilir.

KARŞILIKLI BAĞIMLILIK KURAMI

- İLİŞKİ DOYUMU için KD
(Mutlu muyum ?)
- İLİŞKİ BAĞLANIMI için KDseç
(Sürdüremeli miyim?)